

पञ्जरक (von पञ्जर) 1) m. oder n. *Käfig*: (कपोतिकाम्) पञ्जरके ऽन्ति-
पत् MBH. 12, 5484. PANĀT. III, 143, 192, 6. — 2) f. पञ्जरिका wohl =
पञ्जर 6: द्वादशपञ्जरिकास्तोत्र Verz. d. Pet. H. No. 60.

पञ्जरखेट (पञ्जर + खेटि) m. ein zum Fischfang dienender durchbro-
chener Korb TRIK. 1, 2, 15.

पञ्जल m. ein best. Knollengewächs (कोलकन्द) RĪĀN. im ÇKDr.

पञ्जि und पञ्जी f. 1) eine Rolle zum Aufwickeln von Garn ÇARDAM. im
ÇKDr. — 2) Almanach, Kalender: देवज्ञवक्त्रेण प्रणोति पञ्जी शत्रुतपं
याति शशीव कृत्रे । इति देवज्ञाः । ÇKDr. — 3) viell. Register (ग्रन्थविशेष
ÇKDr.): प्रणम्य विघ्नेश्वरपादमौदो सरस्वतीं तां कुलदेवतां च । शिशुप्रबो-
धाय कुलस्य पञ्जी विविच्यते श्रीपुतमिष्यकेण । इति ध्रुवानन्दमिष्यः । ÇKDr.

पञ्जिका (vom vorherg.) f. AK. 3, 6, 1, 7. 1) eine Rolle zum Aufwickeln
von Garn HĀN. 213. — 2) ein Commentar, der jedes Wort erklärt und
zerlegt, BHAR. zu AK. ÇKDr. H. 236. Verz. d. Oxf. H. N. 415. 416: उप-
लेखं Verz. d. B. H. No. 42. कातलवृत्ति° (ungenau कातल° COLEBR.
Misc. Ess. II, 45; schlechtweg पञ्जिका genannt in der PRAUDHAMANORAMĀ
Ind. St. 4, 173) Verz. d. Oxf. H. No. 377. °प्रदीप ebend. 176, a, 4. COLEBR.
Misc. Ess. II, 49. — 3) Almanach, Kalender BHAR. zu AK. ÇKDr. — 4)
ein Buch, in welches die Einnahmen und Ausgaben eingetragen werden,
BHAR. zu AK. ÇKDr. — 5) das vom Todtenrichter Jama geführte Re-
gister über die Thaten der Menschen TRIK. 1, 1, 73. — Fehlerhaft für
पञ्जिका COLEBR. Misc. Ess. I, 36. 83.

पञ्जिकाकारक (प° + 1. का°) m. Schreiber ĠATĀDH. bei WILS. पञ्जि-
कारक ÇKDr. nach ders. Aut. Nach ÇKDr. und WILS. beide Formen
auch Kalendermacher.

पञ्जीकर (प° + 1. कर) m. Schreiber TRIK. 2, 10, 2. auch Kalendermacher
WILS.

पट् (पैटति gehen, sich bewegen DHĀTUR. 9, 9), पटैयति (sprechen oder
leuchten DHĀTUR. 33, 79) spalten, aufschlitz-en, zerreißen, aufreißen:
काष्ठान्यपाटयत् MBH. 3, 16747. पाटितानां काष्ठवत् HARIV. 5597. KATHĀS.
28, 157. PANĀT. 10, 7, 9. (नगरम्) मध्येन पाटयामास क्रकचो दार्विवोच्छि-
तम् MBH. 3, 882. मूले वा तिष्ठतामेष पाटयतां क्रकचेन वा MRĀH. 176, 2.
भित्तिषु मया निशि पाटितासु 47, 16. RĪĀN-TAR. 5, 92. द्विधा SUÇR. 1, 56, 14.
101, 4. कुन्तिम् 279, 9. 2, 90, 4. 340, 10. RĪĀN-TAR. 5, 439. fg. KATHĀS. 26,
222. fg. स्वमङ्गं पाटयामास स्वयं दत्तनाखतैः 20, 124. 29, 86. MBH. 6, 1781.
DEV. 6, 18. पाटितललाट PANĀT. 217, 22. (भुर्जगम्) मुखतः पाटयामास शस्त्रेण
निशितेन MBH. 3, 2389. पाटयमानो वज्रेण गर्भः HARIV. 249. 4316. fg. R. 4,
8, 12. RĪĀN-TAR. 5, 2. BHĪG. P. 6, 18, 62. पाटितजिह्वं KATHĀS. 22, 200.
पाटयित्वा स्वकृस्तेन स्वात्परियम् 20, 155. fg. VID. 182. RĪĀN-TAR. 3, 527.
दर्श्यां पाटयेन्नोष्यम् JĀĠ. 2, 94 (St. zerreißen lassen). दर्भपाटिततलेन
पाणानां BHĪG. 11, 31. KATHĀS. 13, 43. जलदान्यपाटयन्निव MBH. 3, 1716.
तमः HARIV. 9744. DAÇAK. in BENF. Chr. 187, 18. पाटितानि — सिन्दुनादेन
मृता वृहदयानि मर्तांसि च HARIV. 12866. ansreißen: चतुरेकमपाटयत्
KATHĀS. 28, 21. Für das med. haben wir nur die Stelle: त्वचं पाटयिष्ये
विविधैः कङ्कपत्रिभिः MBH. 14, 853. pass. पाटयते sich spalten SUÇR. 2,
464, 16. पाटित = भिन्न = दारित H 1488. — पट्, पटयति (ग्रन्थे oder
वेष्टने wegen पट) DHĀTUR. 35, 5.

— घ्रव (पाटयति) zerspalten SUÇR. 1, 32, 12. pass. °पाटयते sich spalten
IV. Theil.

297, 2. — Vgl. घ्रवपाटिका.

— घ्रा (पाटयति) spalten SUÇR. 2, 22, 19.

— उद् (पाटयति) abspalten, abschlitzen, abreißen: फलकम् ÇĀHĪH. ÇR.
17, 1, 2. 8. SUÇR. 1, 56, 15. दत्तेर्नैत्पाटयेन्नखान् M. 4, 69. aufreißen, auf-
schlitzen: शर्करैत्पाटिताङ्गक RĪĀN-TAR. 5, 482. पेटाम् 80 v. a. öffnen PANĀ-
ĀT. 222, 5. pass. sich spalten SUÇR. 2, 343, 9. 310, 5. — ansreißen, von
seinem Platze fortreißen: उत्पाद्य देर्भ्यां हुमम् MBH. 1, 7076. 3, 14424.
12377. धार्तराष्ट्रं वनम् 4, 1983. HARIV. 6623. 6983. 7464. R. 6, 26, 48. 30,
20. 83, 53. RAGH. 15, 19. सकाननवनं गिरिम् HARIV. 3920. 3923. 3925. 8997.
R. 6, 32, 18. 83, 30. KUMĀRAS. 2, 43. BHĪG. P. 6, 6, 83. H. 1480. स्तम्भं स-
भायाः HARIV. 6755. RĪĀN-TAR. 4, 327. स्वतेजसोत्पाटितलोकशल्यः BHĪG.
P. 4, 16, 27. कीलकम् PANĀT. 10, 11 (ed. ord. 6. 6). केशान् R. 3, 57, 25. घ्र-
न्तिषीं BHĪG. P. 5, 26, 35. PANĀT. 72, 12. चर्कष्य देर्भ्यामुत्पाद्य भीमो मल्लम्
von seinem Platze fortreißen MBH. 4, 359. त्वामनुत्पाद्य मूलतः von Grund
aus vernichten R. 6, 88, 19. RĪĀN-TAR. 4, 140. तिमिम् 503. verscheuchen,
entfernen: रातसरज्ञस्य भयमुत्पाटयाम्यरुम् R. 6, 37, 87. रूपम् RĪĀN-TAR.
1, 297. राड्यात् von der Herrschaft —, von der Regierung entfernen, ent-
thronen RĪĀN-TAR. 5, 298. auch ohne राड्यात् dass. 4, 400. 5, 279. 291
(vgl. उत्पाटन 255. 292). Bei TRAYER häufig ढ स्. ट gedruckt. — Vgl.
उत्पट, उत्पल, उत्पाट fgg.

— समुद् (पाटयति) ansreißen: शिंशपाम् R. 5, 39, 23. मद्गागिरिम् HAR-
IV. 12181. R. 6, 36, 11. यूपान् MBH. 12, 10242. चर्कं च दत्तवान्कलः समु-
त्पाद्य स्वचक्रतः DEV. 2, 20. fg. ausziehen, abreißen: तस्य समुत्पाद्य पूनः
स्त्रीविशम् KATHĀS. 7, 84. von der Regierung ausschliessen, entthronen
RĪĀN-TAR. 5, 286. 297.

— विनि zerspalten: चक्रेण नक्रवदनं विनिपाद्य BHĪG. P. 2, 7, 16.

— वि (पाटयति) zerspalten, zerreißen: कदलीस्तम्भम् MBH. 12, 591.
8, 2883. केतकवर्हं नखाद्यैः RAGH. 6, 17. विपाटिताभ्यामोष्ठाभ्याम् HARIV.
4310. उद्दाम् KATHĀS. 26, 183. 218. गर्भम् 255. BHĪG. P. 8, 3, 33. माम् 4, 17,
21. 8, 11, 35. कुथाः MBH. 6, 4392. 8, 755. ansreißen, entwurzeln: वात्पा-
येगविपाटितं विटपिनम् RĪĀN-TAR. 5, 477. zerreißen 80 v. a. vernichten,
zerstören: सरुस्रखण्डं स्वकृतं मूत्रम् — शौनकेन विपाटितम् SHADGURUÇIḤJA
bei MÜLLER, SL. 238, 8. viell. aufschliessen in übertr. Bed.: विपाटि-
तारिष्ट das Glück RĪĀN-TAR. 3, 482.

पट m. (Vop. 26, 30), f. (ई gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41) und n. AK. 3, 6,
2, 42, v. l. 1) gewebtes Zeug, ein Stück Zeug, Gewand, Laken; m. n.
AK. 2, 6, 2, 17. MED. † 19. m. (nur dieses zu belegen) H. 667. HALĀS. 2, 398.
पटं व्यक्त्या तस्मिंस्तले MBH. 1, 806. ततः सा पटमादाय कृत्वा बहुगुणं तदा ।
बबन्ध नेत्रे स्वे 4376. पाटाववच्छाद्य पटात्तेन 8421. 3, 2310. fg. 9958. पट-
नाग्निं प्रज्वलितम् 5, 4380. 6, 2599. पटात्तमाधाय मुखे HARIV. 7099. झवेष्टयत्
लाङ्गलं जीर्णैः कौपीनिकैः पटैः R. 5, 49, 5 (vgl. 56, 138, wo पटैः st. पटैः steht).
TATTVAS. 22. KĀP. 1, 10. SUÇR. 1, 170, 8. MRĀH. 33, 14. fgg. 76, 8. 17. 91,
7. BHARTṢ. 3, 24. ÇĀK. 69, 11. VARĀH. BRH. 26 (25), 32. KATHĀS. 12, 160.
162. 26, 78. fg. SOM. NAL. 104. AMAR. 37. RĪĀN-TAR. 1, 295. 299. 5, 429. 6,
102. BHĪG. P. 1, 9, 30. 4, 19, 25. 6, 3, 12. MĀRK. P. 8, 177. PANĀT. 1, 39. 60,
23. 132, 24. HIT. 80, 15. ÇIÇ. 4, 52. ŚĀH. D. 47, 6. DHĀRTAS. 70, 4. Schol.
zu ĠAIM. 1, 21. Schol. zu KĀTJ. ÇR. 660, † v. u. LALIT. ed. Calc. 297, 8. क-
टि° RĪĀN-TAR. 5, 419. °चौर HALĀS. 2, 185. am Ende eines adj. comp. f.